

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Directie Juridische Zaken

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Datum 21 november 2019
Betreft Eerste deelbesluit Wob-verzoek inzake Atradius
exportkredietverzekering t.b.v. bagger- en
landaanwinning Van Oord Angola

Ons kenmerk
2019-0000176379

Geachte

Op 2 september jl. heeft u een verzoek ingediend op grond van de Wet Openbaarheid van bestuur (hierna: Wob). In uw verzoek vraagt u om alle documenten (in de periode van 1 januari 2013 tot 2 september 2019) aangaande de bestuurlijke aangelegenheid Atradius exportkredietverzekering t.b.v. bagger- en landaanwinningswerkzaamheden Van Oord in Angola. Allereerst wil ik u mijn excuses aanbieden voor de lange behandelduur. U ontvangt hierbij het besluit en de documenten.

Gemaakte afspraken

Op 14 oktober is er contact met u geweest over uw Wob-verzoek. Naar aanleiding van dit contact zijn er, gezien de hoeveelheid van de documenten, afspraken gemaakt om te werken met een deelbesluit, aangezien het beoordelen van alle documenten een te lange tijd in beslag zou nemen. In dit eerste deelbesluit zijn de meest relevante documenten opgenomen die zien op Urbinveste en de relevante documenten voor de aanvraag van de financiering.

Inventarisatie

Naar aanleiding van de gemaakte afspraken is er bij de inventarisatie gekeken welke documenten vielen onder de onderwerpen zoals hierboven weergegeven (Urbinveste + aanvraag). Daarbij zijn vijf documenten aangetroffen. Een inventarisatielijst en de documenten treft u aan in Bijlage B.

Wettelijk kader

Het recht op openbaarmaking op basis van de Wob dient het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Er wordt niet gekeken naar het specifieke belang van de verzoeker. Openbaarmaking in de zin van de Wob betekent openbaarmaking voor iedereen. In dat licht vindt de afweging dan ook plaats. Uw verzoek wordt beoordeeld aan de hand van de weigeringsgronden van artikelen 10 en 11 van de Wob en eventuele, andere relevante wetgeving die van toepassing is op de opgevraagde documenten. Voor de relevante wetgeving verwijs ik u naar bijlage A.

Zienswijze

Aan twee derde-belanghebbenden is een zienswijze gevraagd op de beoogde openbaarmaking van de documenten. Beide partijen hadden opmerkingen over de beoordeling van de documenten. Hieronder vindt u in de motivering hoe er met de zienswijzen is omgegaan.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk
2019-0000176379

Beoordeling van uw Wob-verzoek

Uw verzoek is beoordeeld op grond van de Wob. De motivering van het uitzonderen van bepaalde passages is gebaseerd op grond van artikel 10, eerste lid onder C en artikel 10, tweede lid, onder a, e en g van de Wob.

Bedrijfs- en fabricagegegevens (artikel 10, eerste lid, onder c, van de Wob)

Artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wob bepaalt dat het verstrekken van informatie achterwege blijft voor zover dit bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn medegedeeld. Onder bedrijfsgegevens moet blijkens bestendige jurisprudentie worden verstaan: al die gegevens waaruit wetenswaardigheden kunnen worden afgelezen of afgeleid met betrekking tot de technische bedrijfsvoering of het productieproces dan wel met betrekking tot de afzet van producten of de kring van afnemers of leveranciers. Cijfers of gegevens die de financiële bedrijfsvoering en financiële stromen betreffen, worden eveneens als bedrijfs- en fabricagegegevens aangemerkt (zie uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 3 oktober 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BX8990).

In de documenten zijn onder meer gegevens teruggevonden over de polis zelf, de structuur van het consortium, bedrijfsgegevens over Urbinveste dan wel Van Oord, financieringen en cash flows. Dit soort gegevens zijn vertrouwelijk verstrekt aan de overheid en vallen onder de uitzonderingsgrond van dit artikel.

Internationale betrekkingen (artikel 10, tweede lid, onder a, van de Wob)

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder a, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties.

Ten aanzien van diverse passages ben ik van oordeel dat het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten in het geding is. Afwegende het belang van de internationale betrekkingen en het publieke belang bij openbaarmaking, acht ik het eerste belang zwaarder. Ik heb daarom besloten om de desbetreffende informatie niet openbaar te maken.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer (artikel 10, tweede lid, onder e, van de Wob)

In alle documenten staan persoonsgegevens met betrekking tot medewerkers van ING, Van Oord of derde partijen. Dit zijn gegevens die herleidbaar zijn tot een persoon, zoals onder meer namen, telefoonnummers, e-mailadressen.

Ik weeg het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van deze namen zwaarder dan het belang van openbaarmaking. Deze informatie maak ik dus niet openbaar. Waar van toepassing heb ik deze persoonsgegevens onleesbaar gemaakt onder vermelding van 10.2.e.

Het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling (artikel 10, tweede lid, onder g, van de Wob)

Directie Juridische Zaken

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen, rechtspersonen dan wel derden.

Ons kenmerk
2019-0000176379

In de documenten staan passages die onevenredige schade kunnen veroorzaken aan bedrijven. Vanwege lopende processen bij deze bedrijven dan wel dat de samenwerking met derde partijen stroever zal lopen, worden deze passages aangemerkt als onevenredig benadelend. Daar waar deze grond is toegepast weeg ik het belang van uitzondering zwaarder dan het belang van openbaarmaking.

Besluit

Ik besluit om 5 documenten deels openbaar te maken.¹

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN FINANCIËN,
namens deze,

mr. M.S. Bogtstra
De directeur Juridische Zaken

¹ Deze brief is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Op grond van die wet kunt u tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan de minister van Financiën, ter attentie van de directie Juridische Zaken, Postbus 20201, 2500 EE Den Haag. Het bezwaarschrift dient te worden ondertekend en dient ten minste het volgende te bevatten:

- a. naam en adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar zich richt;
- d. een opgave van de redenen waarom u zich met het besluit niet kunt verenigen.

Bijlage A

Directie Juridische Zaken

Artikel 10

Ons kenmerk
2019-0000176379

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
 - c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
(...)
 - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
(...)
 - g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

Doc nr.	Datum	Titel doc.	Beoordeling	Weigeringsgrond
1	26-1-2017	Aanvraag ING voor EKG.pdf	Deels Openbaar	10.1.c + 10.2.e +10.2.g
2	27-5-2016	C - A&I - FW Van Oord - Angola - Compliance.pdf	Deels Openbaar	10.1.c + 10.2.e +10.2.g
3	23-6-2016	C - VO - 2016 - adresgegevens Urbinvest.pdf	Deels Openbaar	10.1.c + 10.2.e
4	11-1-2019	C - VO - 2019 - Angola New Marginal.pdf	Deels Openbaar	10.2.e + 10.2.a + 10.2.g
5	22-7-2019	C - VO - 2019 - Van Oord - Angola Marginal da Corimba.pdf	Deels Openbaar	10.2.e

ING Bank N.V.
Structured Export Finance
Locatie code 10.2.e
10.2.e
Postbus 1800
1000 BV AMSTERDAM

Behandeld door
Telefoon 10.2.e
Fax
E mail 10.2.e@atradius.com

Datum 26 januari 2017
Uw referentie
Onze referentie 10.2.g

Betreft Polis nr. 10.2.g uitgereikt op grond van dekkingsadvies nr. 10.2.g
Debiteur: Ministerie van Financiën, Luanda/Angola

Geachte 10.2.e

Naar aanleiding van uw mededeling dat de transactie, waarvoor wij u eerder een toezegging tot verzekering van de betalingsrisico's hebben verstrekt, definitief tot stand is gekomen, doen wij u thans bijgaand de polis toekomen.

Wij vestigen uw speciale aandacht op het bepaalde in Artikel 8 van de polis en verzoeken u ons de aldaar bedoelde gegevens steeds tijdig te verstrekken en ons overigens ook van het verloop van de transactie op de hoogte te houden.

De door u gemelde wijzigingen ten opzichte van de gegevens zoals deze verwoord zijn in de dekkingstoezegging hebben wij verwerkt in de polis. Wij verzoeken u nochtans om nauwgezet te controleren of de in de polis omschreven Overeenkomst exact is weergegeven. Indien er wijzigingen zijn opgetreden dient u deze aan ons door te geven. Voorts verzoeken wij u om ons te informeren of er zich eventueel omstandigheden hebben voorgedaan die het door ons in verzekering genomen risico kunnen beïnvloeden danwel hebben beïnvloed.

Indien wij binnen 10 werkdagen na de afgiftedatum van deze polis geen bericht van u hebben ontvangen met betrekking tot het bovenstaande, gaan wij ervan uit dat zich geen (relevante) wijzigingen hebben voorgedaan.

Tot slot maken wij u er nog op attent, dat op grond van met de Nederlandse Staat gemaakte afspraken bepaalde gegevens van de transactie via onze internetsite zullen worden gepubliceerd. Publicatie zal 30 dagen na de datum van deze brief plaatsvinden.

De nota voor de verschuldigde premie treft u hierbij aan.

Hoogachtend,

Atradius

10.2.e

Atradius
David Ricardostraat 1
Amsterdam
Postbus 8982
1006 JD Amsterdam
Nederland

Telefoon 020 553 2693
E-mail: 10.2.e@atradius.com

Handelsregister Amsterdam
33226495

BTW Nr.
NL.8014.22.917.B.04

Geregistreerd:
Atradius Dutch State Business NV

10.1.c

10.2.e

10.1.c

10.2.e

10.1.c

10.2.e

10.1.c

10.2.e

10.1.c

10.2.e

10.1.c

10.2.e

10.1.c

10.2.e

10.1.c

10.2.e

10.1.c

10.2.e

10.1.c

10.2.e

10.2.e

From: 10.2.e 10.2.e@ingbank.com>
Sent: vrijdag 27 mei 2016 13:53
To: 10.2.e
Cc:
Subject: FW: Van Oord - Angola - Compliance
Attachments: Compliance Memorandum - ING - HJBM - 10-03-2016.docx; ABC VOUK 3.doc; ABC OWP 1.doc; Contract + Payment schedule Angola Project VO comments.ppt; ABC VOO 2.doc

Beste 10.2.e,

Zie hieronder de discussie die wij intern hebben gehad met Compliance mbt de betrokkenheid van Urbeinveste. Graag vertrouwelijk behandelen en niet delen met derden!

Groet,

10.2.e

ING Wholesale Banking, Structured Export Finance

T 10.2.e
M 10.2.e
E 10.2.e
Location code AMP 10.2.e

From: 10.2.e
Sent: 15 March 2016 16:02
To: 10.2.e
Cc: 10.2.e
Subject: RE: Van Oord - Angola

Dear 10.2.e,

Thank you 10.2.e for all the effort that you have put into obtaining full background and assessment of compliance and anti-bribery related issues.

We consider this as sufficient due diligence and from MLRO side we see no impediments for this deal.

It is advised to file this mail as CDD evidence in Library.

Met vriendelijke groet / Kind regards,

10.2.e
ING Nederland
Domestic Bank NL/CRO/Compliance Risk Management
10.2.e
10.2.e, Bijlmerdreef 24
Postbus 1800, 1000 BV Amsterdam
M 10.2.e
E 10.2.e@ingbank.com

ING Bank N.V., statutair gevestigd te Amsterdam,
handelsregister nr. 33031431

From: 10.2.e
Sent: maandag 14 maart 2016 12:46
To:
Cc: 10.2.e
Subject: Van Oord - Angola

Dear 10.2.e,

We have had a call with Van Oord regarding their compliance and anti-bribery policies. In this call we also discussed your below questions.

Present at the call:

Van Oord:

-
- 10.2.e
ING: 10.2.e

• **What are the compliance and anti - bribery policies within Van Oord?**

- Robust procedures within Van Oord.
- Van Oord has a clear anti-bribery and corruption policy in place: "Shall not bribe; shall not corrupt".
- Advising staff / training for all staff.
- Van Oord is complying with the UK 2010 Bribery Act. The various business units within the group have to apply to this.
- Each project is closely examined.
- Do not bring the company in disrepute.
- Towards banks and Van Oord's clients 10.1.c

In addition, please see attached a general memo on Van Oord's compliance and anti-bribery policies and some examples for divisions with these policies already put in formal writing.

• **Can you please elaborate on the process of awarding contracts in projects like these? Is it a requirement to form a JV / consortium? How are the obligations divided in the JV / consortium? Does Van Oord know how the JV / consortium partner has obtained the license (contract) for the project?**

- In general awarding of contracts goes via public or private tenders or via direct awarding.
- In 2010 Urbinveste (in a Broadway Malyan lead team also including Deloitte, Aurecon, Mobility-In-Chain and the Universidade Nova de Lisboa) won the public tender process, and signed a contract in 2013 with the Angolan government to develop "Luanda's Metropolitan Master Plan".
<http://www.planoluanda.com/>
<http://www.designbuild-network.com/news/newsbroadway-malyan-to-create-blueprint-for-transformation-of-luanda-city-in-angola-4148257>
http://www.broadwaymalyan.com/search?q=luanda&f_collectionId=52c6e0fee4b0b785a131e279
- As such Urbinveste has approached Van Oord for its dredging capabilities based on i) Van Oord's experience with similar relatively substantial dredging and reclamation projects such as, for example, the Palm Islands in Dubai and ii) the general marketing efforts of Van Oord in Angola represented by our employee, 10.2.e 10.2.e who previously worked for a number of years for Fugro in Angola). Van Oord's primary competitor in Angola is a locally registered dredging company.
- Van Oord has carried out its own due diligence on Urbinveste and considers them to be an acceptable and appropriate business associate for the anticipated commercial, technical and contractual structure of this Project.

10.1.c

• **Is there a choice in the JV / consortium partner?**

As Urbinveste was awarded the contract to develop “Luanda’s Metropolitan Master Plan” by the Angolan Government after a public tender it makes sense that the consortium partner is indeed Urbinveste.

• **Who will prepare the invoices? How is billing of a too high amount avoided? Will the invoicing only be done by Van Oord or for example also in combination with the JV / consortium partner?**

Our loan only relates to the work of Van Oord. Van Oord will do the invoicing whereby an independent consultant will have to sign off. The invoice is based on milestones (amount x value). The Bill of Quantities (BoQ) in the contract, fixed unit rates are stated. Billing of a too high amount is avoided as invoicing is based on milestones with verification of the quantities of work against the BoQ unit rates by the independent consultant certifying the invoices.

We hope this will sufficiently answer the questions. However, do let us know if you have any additional questions and/or want to discuss.

Thank you in advance,

10.2.e

ING Wholesale Banking, Structured Export Finance

T
M
E
Location code AMP

10.2.e

10.2.e

10.2.e

From: 10.2.e

Sent: 26 February 2016 10:32

To: 10.2.e

Cc:

Subject: RE: PEP hit - Van Oord - Angola

Beste 10.2.e,

Zoals wij zojuist telefonisch bespraken, is het niet absoluut noodzakelijk dat Compliance dit gesprek met van Oord voert. Ik begrijp ook dat de contacten met de klanten bij de business liggen. Het is dan ook prima wanneer jij het gesprek hebt met van Oord en daarover verslag uitbrengt aan ons. Dan kunnen wij op grond daarvan een verdere beoordeling doen.

De vragen die je in dit gesprek zou kunnen stellen zijn als volgt (of wellicht heb je al het antwoord op bepaalde vragen of weet je het antwoord vanuit je kennis van de business)

- Wat zijn jullie compliance en anti-bribery policies
- Hoe gaat de gunning van dergelijke projecten, is er een verplichting voor een JV en hoe is de werkverdeling. Is er zicht op hoe de JV partner aan de licentie is gekomen
- Is er een keuze in de JV partner
- Wie maakt de invoices en hoe wordt overfacturering voorkomen?

Groet,

10.2.e

From: 10.2.e
Sent: donderdag 25 februari 2016 15:04
To:
Cc: 10.2.e
Subject: RE: PEP hit - Van Oord - Angola

10.2.e],

Dank je wel voor toezenden van zowel TMT Checklist als het Atradius document.

Dit alleen zal ons echter niet helpen in onze oordeelsvorming en ook niet richting de toezichthouder. Wij moeten een zelfstandige beoordeling maken. Vandaar dat het zo goed zijn om ook met van Oord een korte dialoog te hebben over hoe de aanbesteding van dit soort projecten gaat, hoe ze aan de jv partner komen en of de invoicing alleen door van Oord gaat of bv ook samen met de jv partner.

Ik hoor graag van je.

Groet,

10.2.e

From: 10.2.e
Sent: donderdag 25 februari 2016 10:31
To:
Cc: 10.2.e
Subject: RE: PEP hit - Van Oord - Angola

Beste 10.2.e],

Hierbij ook nog de draft TMT Checklist for Africa Transactions.

Persoonlijk vraag ik me af of dit heel veel toevoegt voor onze transactie; wellicht de "Annex re Due Dilligence on Integrity Risk, and in particular corruption risk".

Voor onze transactie waarbij "the client" oftewel lening nemer MoF Angola is zou deze annex er als volgt uitzien:

Risk Increasing factors:

10.1.c

10.1.c

Risk Mitigating factors:

10.1.c

Groet,

10.2.e

ING Wholesale Banking, Structured Export Finance

T
M
E

10.2.e

Location code 10.2.e E.04.042

From: 10.2.e

Sent: 24 February 2016 12:24

To: 10.2.e

Cc:

Subject: RE: PEP hit - Van Oord - Angola

Beste 10.2.e,

Inmiddels hebben we als feedback van BCRM terug gekregen dat het van belang is, omdat zowel vader als dochter 10.2.e (indirect) betrokken zijn, om ons ervan te overtuigen dat de licentie op een legale en transparante manier is verkregen.

De informatie die je bijgaand stuurt vinden 10.2.e en ik dan ook nog te weinig en we stellen voor dat wij met de compliance officer of procurement officer van van Oord een kort (telefonisch) gesprek hebben over hun anti-bribery policies, hoe zij omgaan met zaken als licentie verkrijging en hoe het in dit concrete geval is gegaan. Dit gesprek kan helpen in onze oordeelsvorming en het verslag kan als bewijs in het dossier. Stem jij dit af met de relatiemanager van van Oord?

Zoals besproken ontvang ik graag de Africa paper van TMT alsmede de beoordeling van Atradius.

Groet,

10.2.e

From: 10.2.e
Sent: dinsdag 23 februari 2016 15:00
To: 10.2.e
Cc:
Subject: RE: PEP hit - Van Oord - Angola

Beste 10.2.e,

- Zie bijgevoegd mailtje van Van Oord met additionele info omtrent Urbinveste.
- Aangezien de Africa paper nog in draft is hebben we deze nog niet ingezien en dus ook niet toegepast; ik zal contact opnemen met 10.2.e om te kijken of hij de paper al wil delen.
- Hoe de gunning/licentie aan Urbinveste is gegaan weten we niet. Wil je dat we contact opnemen met Van Oord hierover of evt met Urbinveste?

Groet,

10.2.e

ING Wholesale Banking, Structured Export Finance

T
M
E
Location code

10.2.e
10.2.e
10.2.e

From: 10.2.e
Sent: 23 February 2016 14:47
To: 10.2.e
Cc:
Subject: RE: PEP hit - Van Oord - Angola

Beste 10.2.e,

In aanvulling op onderstaande mail nog het volgende. Na onze meeting vrijdag en de discussie die ik had met mijn collega werd ik geattendeerd op een initiatief binnen een unit van LS. Dat initiatief is het Africa paper waar 10.2.e naar refereert. Dit is echter nog in een DRAFT status welke momenteel wordt gefinaliseerd door 10.2.e (SFG/TMT team) in samenwerking met Compliance (LS LCO) en zal daarom nog niet bij jullie bekend zijn.

Vanmorgen heb ik samen met mijn collega 10.2.e gesproken met 10.2.e over de status van dit Africa paper. Gebaseerd op deze discussie zal 10.2.e een aantal aanpassingen doen en voorleggen aan Compliance alvorens het gepresenteerd zal kunnen worden aan het management van SFG/TMT.

Groeten,

10.2.e

BCRM/Compliance WB/WB Advice

T
M
10.2.e
Location code 10.2.e

The content of this message is Confidential ☐ Restricted ☒ Public ☐

From: 10.2.e
Sent: dinsdag 23 februari 2016 10:47
To:
Cc: 10.2.e
Subject: RE: PEP hit - Van Oord - Angola

Beste 10.2.e,

Dank voor je input op mijn samenvatting van de deal, die heb ik inmiddels verwerkt in mijn verzoek aan BCRM voor advies en gisteren heb ik met BCRM telefonisch deze zaak besproken.

Belangrijk element in de afweging zal zijn hoe de gunning aan Urbinveste is gegaan. Hoe heeft deze de license gekregen? Hebben jullie overigens ook gebruik gemaakt van de Africa Paper van LS? Deze bevat een checklist bevat voor transacties met Afrika en waarin tevens integrity risk wordt meegenomen. Aan deze paper heeft 10.2.e ook nog gerefereerd afgelopen vrijdag.

Ook zal van belang zijn hoe van Oord in dit proces te werk is gegaan. 10.2.e kijkt welke policies zij op dit gebied hebben en laat ons dit weten.

Ik hoop je hiermee op dit moment voldoende te hebben geïnformeerd en hoop spoedig meer te kunnen laten weten.

Met vriendelijke groet / Kind regards,

ING

10.2.e
ING Nederland
Domestic Bank NL/CRO/Compliance Risk Management
10.2.e
10.2.e, Bijlmerdreef 24
Postbus 1800, 1000 BV Amsterdam
M 10.2.e
E 10.2.e@ingbank.com

ING Bank N.V., statutair gevestigd te Amsterdam,
handelsregister nr. 33031431

From: 10.2.e
Sent: vrijdag 19 februari 2016 16:00
To: 10.2.e
Cc:
Subject: RE: PEP hit - Van Oord - Angola

Beste 10.2.e, beste 10.2.e,

Bedankt voor je e-mail. Hierbij de gezamenlijke aanpassingen/suggesties van 10.2.e en mij. Zie verder bijgaand de "historie" omtrent de PEP hit.

Structured Export Finance (SEF) is intending to finance a project of dredging and land-reclaiming for the development of a new coastal area near the capital Luanda of Angola, as Luanda is overcrowded.

The dredging will be done by van Oord in a joint-venture with the Angolese company Urbinveste. 10.1.c

10.1.c

10.1.c

with credit insurance by Atradius

DSB (which is **the official export credit insurance company of the Netherlands, acting on behalf of the Dutch State/Ministry of Finance**). The structuring of the project with the involvement of a local company is common in this area of business. Although amongst the shareholders of Urbinveste 10.2.e is not mentioned, in local press she is mentioned in relation to Urbinvest.

10.1.c

Hierbij de link naar het artikelje:

10.2.g+10.2.e

Groet,

10.2.e

ING Wholesale Banking, Structured Export Finance

T
M
E

10.2.e

Location code 10.2.e

From: 10.2.e

Sent: 19 February 2016 14:58

To: 10.2.e

Cc:

Subject: RE: PEP hit - Van Oord - Angola

10.2.e,

Dit zou mijn samenvatting van de deal zijn:

Structured Export Finance (SEF) is intending to finance a project of dredging and land-reclaiming for the development of a new coastal area near the capital Luanda of Angola, as Luanda is overcrowded.

The dredging will be done by van Oord in a joint-venture with the Angolese company Urbinveste. 10.1.c

10.1.c

10.1.c

. The structuring of the project with the involvement of a local company is common in this area of business. Although amongst the shareholders of Urbinveste 10.2.e not is mentioned, in local press she is mentioned as the president of Urbinvest.

10.1.c

Echter in je mail hieronder staat dat er een PEP hit is, is die er, kun je die sturen? En zou je ook het krantenartikel kunnen sturen waar je zostraks over had, dan kan ik die ook in de overweging meenemen.

Groet,

10.2.e

From: 10.2.e
Sent: woensdag 17 februari 2016 20:49
To: 10.2.e
Cc:
Subject: FW: PEP hit - Van Oord - Angola

Dear 10.2.e,

The deal 10.2.e is referring to in below e-mail is finally in a more advanced stage.

In the meantime we have obtained credit approval for a 10.1.c

10.1.c

The Van Oord project relates to dredging and land-reclamation for the development of a new coastal area in Luanda, Angola.

10.1.c

Please see attached the registration of Urbinveste in the "Diario da Republica" (Gazette) incl English translation. Although it is not stated in the registration 10.2.e is indirectly involved in Urbinveste.

Can you please reconfirm her potential indirect involvement in Urbinveste is not an issue for our transaction and as such we can continue?

As stated above, our loan agreement is with the Ministry of Finance of Angola and disbursements under the loan will be to Van Oord in the Netherlands or in case of reimbursement to Ministry of Finance of Angola (we will not disburse to Urbinveste). Please let me now if you have any questions.

Regards,

10.2.e

ING Wholesale Banking / Structured Export Finance

T 10.2.e
M

Location code 10.2.e

From: 10.2.e
Sent: 07 November 2014 15:20
To: 10.2.e
Cc: 10.2.e
Subject: RE: PEP hit

Dear 10.2.e,

This afternoon I briefly talked to [10.2.e]; I got his -in principle- go-ahead to continue talking to van Oord and get more information on the structure of the project; based on more details of the project, we can do additional due diligence on the involvement of [10.2.e] (the involvement of one of her companies is not an a priori no-go).

I will keep you posted.

Regards

[10.2.e]

From: [10.2.e]
Sent: 03 November 2014 16:14
To: [10.2.e]
Cc: [10.2.e]
Subject: FW: PEP hit

Dear [10.2.e],

I just returned from the trip to Angola.

One of the potential new opportunities relates to a project of van Oord. Key issue is that -depending on the final contract structure- possibly URBINVESTE, a company to which [10.2.e] is related, will be involved. This afternoon I talked to [10.2.e] (she will involve BCRM). Furthermore, she advised me to contact you for your opinion.

Given your planned visit to Angola later this year/early 2015, we may schedule 10/15 minutes to discuss.

Best regards

[10.2.e]

----- ATTENTION: The information in this e-mail is confidential and only meant for the intended recipient. If you are not the intended recipient , don't use or disclose it in anyway. Please let the sender know and delete the message immediately. -----

Memorandum

Van Oord Compliance Policy.

It is Van Oord's policy, throughout the Van Oord group, to conduct business in an honest way, and without the use of corrupt practices or acts of bribery to obtain an unfair advantage. Van Oord is committed to ensuring adherence to the highest legal and ethical standards.

Staff are required to report any breach of the company's ethical standards to management.

Gifts, entertainment and hospitality are closely monitored and standards are enforced to ensure that they fall within reasonable bounds of value and occurrence.

Third parties with whom Van Oord may do business are required to comply with our ethical and anti-bribery and anti-corruption standards.

Van Oord's ethical standards are promoted and enforced, where required, by training and the issue of policy documents.

Attached to this memorandum will be found sample anti-bribery and anti-corruption policy documents for companies within the Van Oord group including, Van Oord Wind Projects BV, Van Oord Offshore BV and Van Oord UK Limited. The ethical standards within these policy documents apply throughout the Van Oord group of companies.

Legal Department
9 March, 2016

Bribery and Corruption Policy

of

Van Oord (UK) Limited

October 2011

Issued by the direction of the Board

1

Introduction

This policy is mandatory and applies to all businesses and employees overseen by Van Oord (UK) Limited's ("Van Oord UK" or "Company") Board, as well as relevant business partners and other relevant individuals and entities. Those employees who work in areas within our business identified as being particularly high risk will receive additional training and support in identifying and preventing corrupt activities.

By following this Van Oord UK can maintain its high ethical standards and protect its reputation against any allegations of bribery and corruption. Its successful implementation requires pro-active adoption at the following levels:

- **You** - As an employee of Van Oord UK, you are required to read and understand all aspects of this policy, and abide by it
- **Management** – Van Oord UK's overall compliance with the requirements of this policy is the responsibility of the Managing Director. However, the term "Management" in this policy document applies to all personnel who are responsible for the day to day operation of all areas of Van Oord UK's business including the management of projects and project sites in the course of the conduct of Van Oord UK's business wherever located geographically.
- **Company Secretary** - subject to approval by the Managing Director, will ensure the Company's adherence to sections 6, 7 and 8 of this policy.
- **Van Oord UK Limited's Board** -The Board will assist each business unit with continuous refreshing and reinforcing of this policy via application guidance and monitoring.

Table of Contents

1.	Introduction	1
2.	What is Bribery and Corruption?	1
3.	What is a Bribe?	1
4.	Who Can Engage in Bribery or Corruption?	2
5.	What Does the Law Say about Bribery and Corruption?	2
6.	What Steps Can We Take to Prevent Bribery and Corruption?	2
	A. Risk Assessment	2
	B. Accurate Books and Record-Keeping	2
	C. Effective Monitoring and Internal Control	3
7.	Where do the Bribery and Corruption Risks Typically Arise?	3
	A. Use of Third-Party Representatives	3
	B. Gifts, Entertainment and Hospitality	3
	C. Facilitation Payments	5
8.	Local Adaptation	5
9.	How to Raise a Concern	5
10.	Conclusion and Certification	6
		3

1. Introduction

It is Van Oord UK's policy to conduct business in an honest way, and without the use of corrupt practices or acts of bribery to obtain an unfair advantage.

Van Oord UK is committed to ensuring adherence to the highest legal and ethical standards. This must be reflected in every aspect of the way in which we operate. We must bring integrity to all our dealings. Bribery and corruption harms the societies in which these acts are committed and prevents economic growth and development.

This is not just a cultural commitment on the part of the Company; it is a moral issue and a legal requirement. Bribery is a criminal offence in most countries in which Van Oord UK operates including, of course, the UK and corrupt acts expose Van Oord UK and its employees to the risk of prosecution, fines and imprisonment, as well as endangering Van Oord UK's reputation.

This policy has been adopted by the Van Oord UK Board and is to be communicated to everyone involved in our business to ensure their commitment to it. The Board attaches the utmost importance to this policy and will apply a "zero tolerance" approach to acts of bribery and corruption by any of our employees or by business partners working on our behalf. Any breach of this policy will be regarded as a serious matter by Van Oord UK and will result in disciplinary action.

2. What is Bribery and Corruption?

Bribery and corruption has a range of definitions in law, but the fundamental principles apply universally.

Bribery is the offer, promise, giving, demanding or acceptance of an advantage as an inducement for an action which is illegal, unethical or a breach of trust.

Corruption is the misuse of public office or power for private gain; or misuse of private power in relation to business outside the realm of government.

Acts of bribery or corruption are designed to influence the individual in the performance of their duty and incline them to act dishonestly (i.e. corruptly) and it is irrelevant whether it is in the public or the private sector. The person being bribed is generally someone who will be able to obtain, retain or direct business. This may involve procurement, such as tendering and contracting; or, it may simply involve the handling of administrative tasks such as licences, customs, taxes or import/export matters or juridical matters such as arbitrating and adjudicating. It does not matter whether the act of bribery is committed before or after the tendering of a contract or the completion of administrative tasks.

3. What is a Bribe?

Bribes can take on many different shapes and forms, but typically they involve intent to corrupt. You would expect to see a '*quid pro quo*' – where both parties benefit. A bribe could be the:

- Direct or indirect promise, offering, or authorisation, of anything of value
- Offer or receipt of any kickback, loan, fee, reward or other advantage
- Giving of aid, donations or voting designed to exert improper influence

4. Who Can Engage in Bribery or Corruption?

The answer is, of course, no one. However, acts of bribery and corrupt behaviour can be committed by:

- An employee, officer or director
- Any person acting on behalf of Van Oord UK (e.g. our business partners)
- Individuals and organisations where they authorise someone else to carry out these acts.

5. What Does the Law Say About Bribery and Corruption?

Bribery is a criminal offence in most countries in which Van Oord UK operates, and penalties can be severe. In the UK the Bribery Act 2010 not only makes bribery and corruption illegal, but also **holds UK companies liable for failing to implement adequate procedures to prevent such acts by those working for the company or on its behalf, no matter where in the world the act takes place.** In addition, current US legislation (Foreign Corrupt Practices Act or FCPA) offers similar prohibitions and potential penalties and is enforced with vigour by the US authorities.

You should also keep in mind the increasingly international scope of anti-bribery and corruption regulations. For example, note that the OECD Anti-Bribery Convention, signed in December 1997 and effective from 15 December 1999 has now been ratified by 38 countries.

It is therefore in your interests, as well as those of Van Oord UK, that you act with propriety at all times. Corrupt acts committed abroad, including those by business partners working on our behalf, may well result in a prosecution at home in the UK.

6. What Steps Can We Take to Prevent Bribery and Corruption?

We can take the following steps to assist in the prevention of bribery and corruption:

A. Risk Assessment

Effective risk assessment lies at the very core of the success or failure of this policy. Risk identification pinpoints the specific areas in which we face bribery and corruption risks and allows us to better evaluate and mitigate these risks and thereby protect ourselves. Business practices around the world can be deeply rooted in the attitudes, cultures and economic prosperity of a particular region – any of which can vary. Management must assess the vulnerability of the Company to these risks on an ongoing basis, subject to review by the Managing Director, Company Secretary and the Board

N.B. Risk assessment is intended to be an ongoing process with continuous communication between Management and the Group Compliance Officer.

B. Accurate Books and Record-Keeping

Many serious global bribery and corruption offences have been found to involve some degree of inaccurate record-keeping. We must ensure that we maintain accurate books, records and financial reporting within Van Oord UK's business and for significant business partners working on our behalf. Our books, records and overall financial reporting must also be transparent. That is, they must accurately reflect each of the underlying transactions. False, misleading or inaccurate records of any kind could potentially damage the Company.

C. Effective Monitoring and Internal Control

Our business must maintain an effective system of internal control and monitoring of our transactions. Once bribery and corruption risks have been identified and highlighted via the risk assessment process, procedures can be developed within a comprehensive control and monitoring programme in order to help mitigate these risks on an ongoing basis.

The Company Secretary is responsible for the appropriate internal controls and must ensure that Management engages in effective risk assessment and implements the necessary steps to prevent bribery and corruption.

7. Where Do the Bribery and Corruption Risks Typically Arise?

Bribery and corruption risks typically fall within the following categories:

A. Use of Business Partners

The definition of a business partner is broad, and could include agents, distributors, joint venture partners or partners in Van Oord UK's supply chain who act on behalf of the company. Whilst the use of business partners can help us reach our goals, we need to be aware that these arrangements can potentially present Van Oord UK with significant risks.

Risk can be identified where a business partner conducts activities on Van Oord's behalf, so that the result of their actions can be seen as benefiting Van Oord UK.

Business partners who act on Van Oord UK's behalf must be advised of the existence of and operate at all times in accordance with this policy.

Management is responsible for the evaluation of each relationship and determining whether or not it falls into this category.

Where risk regarding a business partner arrangement has been identified, Management must:

- Evaluate the background, experience, and reputation of the business partner
- Understand the services to be provided, and methods of compensation and payment
- Evaluate the business rationale for engaging the business partner
- Take reasonable steps to monitor the transactions of business partners appropriately
- Ensure there is a written agreement in place which acknowledges the business partner's understanding and compliance with this policy.

Van Oord UK is ultimately responsible for ensuring that business partners who act on our behalf are compliant with this policy as well as any applicable laws. Ignorance or "turning a blind eye" is not an excuse. The business partner evaluation process will vary according to the type of business partner. The Company Secretary must keep a record of all such arrangements and record the compliance.

B. Gifts, Entertainment and Hospitality

Gifts, entertainment and hospitality include the receipt or offer of gifts, meals or tokens of appreciation and gratitude, or invitations to events, functions, or other social gatherings, in connection with matters related to our business. These activities are acceptable provided they fall within reasonable bounds of value and occurrence.

How to evaluate what is 'acceptable': First, take a step back and ask yourself the following:

- What is the intent — is it to build a relationship or is it something else?
- How would this look if these details were on the front of a newspaper?
- What if the situation were to be reversed — would there be a double standard?

If you find it difficult to answer one of the above questions, there may be a risk involved which could potentially damage Van Oord UK's reputation and business. The action could well be unlawful for both you and Van Oord UK.

Although no two situations are the same, the following guidance should be considered globally:

Never acceptable: Circumstances which involve:

- A 'quid pro quo' (offered for something in return, for example, inappropriate travel.)
- Gifts in the form of cash/or cash equivalent vouchers
- Entertainment of a sexual or similarly inappropriate nature

As a general rule, Van Oord UK employees and business partners should not provide gifts to, or receive them from, any person or entity for a corrupt purpose.

Usually acceptable: Circumstances that are usually acceptable include:

- Modest/occasional meals with someone with whom we do business
- Occasional attendance at ordinary sports, theatre and other cultural events
- Gifts of nominal value, such as pens, or small promotional items

A variety of cultural factors such as customs, currency and expectations may influence the level of acceptability. If you feel uncertain at any time regarding cultural acceptability of gifts, entertainment or hospitality, please consult the Company Secretary. In addition, if an example does not fall under the above categories, please in the first instance seek guidance from the Company Secretary. Generally, such examples would not be permissible without prior approval.

Transparency is key: Van Oord UK will be required to maintain and monitor its gifts, entertainment and hospitality register. Any form of gift, entertainment or hospitality given, received or offered - which meets or exceeds the equivalent of

£75 in value - must be appropriately recorded in the register. In the event that an impermissible form of gift, entertainment or hospitality has been accepted, you must appropriately record the transaction within the register and contact the Company Secretary immediately.

C. Facilitation Payments

In many countries, it is customary business practice to make payments or gifts of small value to junior government officials in order to speed up or facilitate a routine action or process. It may be that we need to obtain licences or permits faster than the normal course; or, we may need lawfully to import or export books or materials.

Despite this, facilitation payments as defined here are against this Van Oord UK policy and we take the view that they are illegal within the UK as well as within most countries in which we operate. The UK Bribery Act 2010 makes no distinction between facilitation payments and bribes — regardless of size or local cultural expectations, even if that is "how business is done here".

However, in the event that a facilitation payment is being extorted, or if you are forced to pay under duress or faced with potential safety issues or harm, such a payment may be made, provided that certain steps are followed. If you are ever placed in such a situation, you must contact the Company Secretary as soon as possible and you must record the payment appropriately within Van Oord UK's books and records to reflect the substance of the underlying transaction.

If you are unsure whether certain payments which resemble the definition of facilitation payments are permissible, please contact the Company Secretary.

8. Local Adaptation

In order for this policy to be effective, it is necessary for it to be applied across throughout Van Oord UK, taking into consideration the diverse cultural environments in which we operate. This may require Van Oord UK to adapt certain sections of this policy - such as gifts, entertainment and hospitality to ensure they are fair, appropriate and applicable.

Management is responsible for reporting and confirming any local adaptations to this policy with the Company Secretary.

9. How to Raise a Concern

As individuals who work on behalf of Van Oord UK, we all have a responsibility to help detect, prevent and report instances not only of bribery, but also of any other suspicious activity or wrongdoing. Van Oord UK is absolutely committed to ensuring that all of us have a safe, reliable, and confidential way of reporting any suspicious activity. We want each and every one to know how they can "speak up".

If you have a concern regarding a suspected instance of bribery or corruption, please speak up – your information and assistance can only help. The sooner you act the better for you and for the Company. To help, we have created multiple channels to allow you to do this.

If you are concerned that a corrupt act of some kind is being considered or carried out – either within Van Oord UK, by any of our business partners or by any of our competitors – you must report the issue/concern to your line manager and the Company Secretary. If for some reason it is not possible to speak to your line manager, please then report it to another senior manager, the Company Secretary, or the legal department.

[If you are not comfortable with speaking directly to a colleague or anyone mentioned above, Van Oord UK has plans to introduce an online reporting facility for all employees and relevant business partners to use. The online facility will have the capacity to handle anonymous complaints.]

In the event that an incident of bribery, corruption, or wrongdoing is reported, we will act as soon as possible to evaluate the situation. Van Oord UK has clearly defined procedures for investigating fraud, misconduct and non-compliance issues and these will be followed in any investigation of this kind. If you have any questions about these procedures, please contact the Group Compliance Officer who is the head of the Legal Department.

10. Conclusion and Certification

It is the ultimate responsibility of the Board routinely to refresh and reinforce this policy and its underlying principles and guidelines. Management, under the overview of the Managing Director, are responsible for the establishment and ongoing monitoring of compliance with sections 6, 7 and 8 of this policy. All Van Oord UK employees and relevant business partners are responsible for annual

certification as to the receipt and understanding of this policy as part of our annual compliance training.

31 October, 2011

Managing Director

Van Oord (UK) Limited

Bribery and Corruption Policy

of

Van Oord Offshore Wind Projects bv

April 2012

Issued by the direction of the Board

1